

Posudek na diplomovou práci

Bc. Ondřeje Štěpána

zpracovanou v zimním semestru akademického roku 2013/14

K zadání diplomové práce a povaze úkolu

Diplomant zpracoval návrh na téma

Urbanistická studie – Textilana, Liberec

Obsahem studie je výzkum možností a návrh prostorového a funkčního konceptu urbanizace terénu bývalé Textilany v Liberci. Zadání určovalo, aby navrhované řešení obsahovalo následující prvky:

- navrhnout a vypracovat programovou a prostorovou koncepci, která vychází z kontextuální analýzy, ale která na základě osobní interpretace tento městský prostor radikálním způsobem dotváří
- navrhnout a vypracovat urbanistické řešení, které funkčně i prostorově integruje území Textilany do systémů urbanistické struktury města Liberce
- v celkové koncepci budou řešeny i existující dílčí problémy, které dnes leží uvnitř nebo vně daného území
- navrhované řešení musí vytvářet přidanou hodnotu jak pro lokalitu samotnou, tak i pro město

Těmto požadavkům je v projektu plně vyhověno.

K průběhu práce

Diplomant pracoval na projektu samostatně a odevzdal práci ve stanoveném termínu. Aktivně spolupracoval na všech konzultacích během semestru a stejně tak prezentace na semestrálních kritikách, kterých se zúčastňovali i externí odborníci, měly vždy náležitou úroveň. Vlastnímu návrhu předcházelo získávání doplňujících informací.

Komentář k řešení

Diplomová práce, přístup k problematice i výsledné řešení, svědčí o hluboké schopnosti urbanistické analýzy, její následné interpretace, konceptuálního myšlení při vypracování řady variantních řešení, jejich permanentního hodnocení až ke konečné syntéze funkčních i prostorových aspektů - návrhu.

Ačkoliv diplomový projekt vychází z vypsání zadání, je jeho záběr výrazně rozšířen. Ondřej Štěpán se zamýšlí nad celkovou prostorovou i funkční integrací lokality Textilana

v urbanistické struktuře Liberce. Tak je například do řešeného území zahrnuto i údolí Harcovského potoka (mezi Josefininým údolím a ulicí Zvolenskou) až k Harcovské přehradě i doplňování zástavby na svazích pod sídlištěm Hvězdná, Skalní, Boženy Němcové.

Využívá zajímavý fenomén terénní konfigurace: ačkoli je lokalita Textilany v přímém sousedství historického centra Liberce, je od centra prostorově odělena záhybem údolí Kunratického potoka a svou hloubkou a ohraničením vysokými kopci tvoří samostatný prostorový celek. Dalo by se říci, že se funkčně jedná o "spojené nádoby", zatímco prostorově o dva různé pojmy. Této skutečnosti je v projektu využito výborným způsobem.

Z hlediska celkové urbanistické struktury města vytváří nový urbánní celek, který jednak doplňuje chybějící prvek dřívější Textilany (uzavřenost a introverze) a jednak svým programem vytváří nový rozvojový pól nadlokálního významu. Jedním z důležitých témat celého projektu je voda. Tento celek je charakterizován poměrně vysokou zástavbovou hustotou, ale na druhé straně i optimalizovanou prostupností.

Ondřej Štěpán komponuje prostorový systém, který staví na výzkumu nejrůznějších typologických prvků veřejného prostoru i na analýze mnoha referencí z měst z celého světa. Vytváří tak logickou strukturu, která proti sobě staví prostorové pojmy jako zastavěný/nezastavěný, veřejný/soukromý, otevřený/uzavřený, zpevněný/zelený, ale i klimatické protiklady jako osluněný/chladný, atd.. Z těchto prvků je vytvářena celá škála atmosfér, které definují kvalitu veřejných prostorů i možnosti zástavby.

Funkční i prostorová kompozice vycházejí z rozdělení území na pět různých celků, v zásadě ale na část zastavěnou a nezastavěnou. První část navazuje na centrum Liberce. Do této části je také integrována jediná zachovaná budova Textilany (Blaupunkt). V druhé části, v meandru Jablonecké ulice, je situován objekt "vodního centra (mořského i sladkovodního) a hlavní veřejný prostor celku. Tím probíhá také osa propojující areál s údolím Harcovského potoka. Třetí část je tvořena blokovou strukturou, vázanou na systém funkčně i prostorově diferencovaných komunikací. V celém projektu je zajištěno důsledné směřováním funkcí tak, aby byla co možná nejvíce zajištěna programová aktivita během celého dne a noci a tím i sociální kontrola. Dvě zbývající, relativně nezastavěné části projektu, obsahují vodní plochy: jednak již existující vodní nádrž na Kunratickém potoce a jednak nový soubor vodní infrastruktury sladkovodního centra.

Měřítko a tvarosloví nových objektů je voleno radikálně, ale ohleduplně k prostorovému kontextu. Stavby vytvářejí spolu s kvalitně řešeným veřejným prostorem polnohodnotný celek. Autor přitom nezastírá svoji inspiraci referencemi historických měst i veřejnými prostory obdobného charakteru.

Z hlediska motorizované dopravy (hromadné i individuální) je celé území vázáno především na Jabloneckou ulici. Pro pěší dopravu a cyklisty je navíc citlivě reagováno na

všechny existující i optimalizující možnosti dané situace. Ve vyšší úrovni je také využíváno stávající sítě teplovodních potrubí k vytváření lávek a mostů, které spojují protilehlé strany údolí, jak mezi sebou, tak s vlastním areálem.

Za velkou kvalitu projektu považuji i fakt, že současně s jasným a konkrétním urbanistickým návrhem koncipuje autor i flexibilní urbanistický regulátor. Tím mám na mysli systém prostorových a funkčních pravidel, která, shrnuta do jakéhosi matematického modelu, umožňují fázovanou realizaci jednotlivých bloků, aniž by docházelo k problémům kvality zástavby (oslunění, nezastavěná plocha, ochrana soukromí, atd.). Stejně tak pro detailní návrh uliční sítě a veřejných prostor je vypracována přesná metodika rozměrových parametrů i materializace.

Obsah a rozsah odevzdaného elaborátu

Předložený diplomový projekt obsahuje všechny aspekty práce na akademické úrovni – vědeckého výzkumu i vlastního návrhu. Obě složky jsou vzájemně spjaty tak, že výstupy a interpretace analytické části jsou všechny plně využity v návrhu a naopak navrhované řešení je podloženo jednotlivými částmi analýzy a argumentováno výzkumem.

Jsou zde jasně definovány základní výzkumné otázky a ambice projektu. Z této definice je jasné, jak je v projektu zastoupeno pět základních pojmů akademické návrhové práce: definice projektu – předmět (otázka) výzkumu – metodika práce – návrh – reflexe.

Svazek diplomového projektu je srozumitelný a pochopitelný i bez osobního verbálního vysvětlení. Diplomová práce je zpracována a dokumentována s mimořádnou pečlivostí. Její textová část obsahuje všechny potřebné údaje o návrhu od programového a funkčního řešení až po prostorový koncept a jeho vizualizace.

Všechny údaje o studiu odborné literatury a dalších informačních zdrojů jsou v projektu pečlivě uvedeny.

Hodnocení

Ondřeji Štěpánovi se podařilo území Textilany, komplikované řadou externích podmínek, integrovat do struktury Liberce jako logickou a plnohodnotnou část města a současně vyvinout velmi zajímavý a aktuální urbanistický systém.

Předložené dílo jasně dokládá autorovu zralost, odpovídající získání magisterského titulu. Práci Ondřeje Štěpána přijímám proto velmi pozitivně a hodnotím ji známkou

výborně

V Praze, 20. 01. 2014

ing.arch.akad.arch. Jiří Klokočka
vedoucí diplomové práce